

Acht jaar geleden kreeg Paula een motorongeluk. Ze haalde een auto in, toen ze ineens twee tractorbanden voor zich zag. Ze kon geen kant meer op. Door de klap vloog ze door de lucht. Toen ze op de grond lag, voelde ze eerst aan haar hoofd en armen. Haar pink was verbrijzeld, maar verder leek ze in orde. Tot ze naar haar linkerbeen keek; het bot stak door haar motorpak heen. In het ziekenhuis werd ze geopereerd. Door haar ervaring met de medische wereld, ze is specialist ouderengeneeskunde, wist ze dat ze het ergste moest vrezen. Toen ze na de operatie wakker werd, was ze verbaasd dat haar been er nog aan zat. Helaas bleek een paar weken later dat een stuk bot in haar bovenbeen was afgestorven. Veel operaties volgden; ze is zelfs de tel kwijt, maar gokt op minstens acht. Na een halfjaar was het duidelijk dat haar been niet meer zou genezen. Paula hakte zelf de knoop door: ze vroeg de arts om een amputatie. De dag voor de operatie nam ze een voetreflexmassage. Op die manier nam ze afscheid van haar been. Nu heeft Paula een prothese. Ze heeft daarmee opnieuw leren lopen. Eigenlijk kan ze bijna alles doen wat ze vroeger ook deed, behalve motorrijden. Dat mist ze wel, maar haar cabrio is een goede compensatie. Ook vindt ze het vervelend dat het lopen met de prothese veel energie kost. Ze kan niet meer alles tegelijkertijd doen en voelt zich daardoor soms gehandicapt. Maar haar nieuwe leven heeft ook positieve kanten: ze heeft het zit-volleybal ontdekt. Die sport was voor haar een soort revalidatie; ze leerde haar lichaam opnieuw te gebruiken. Al twee keer heeft ze meegedaan aan de *Paralympische spelen*. In Beijing won ze brons met het nationale team. Twee jaar na haar amputatie ontmoette ze haar vriend. Tijdens het skiën: nog een passie die ze niet heeft opgegeven. Samen hebben ze twee kinderen: Bram (4) en Kees (2). Zij zijn haar grote geluk.

Catharina is gek op atletiek. Vooral lange afstanden hardlopen doet ze graag. Op haar veertiende kreeg ze ineens last van haar knie. De arts dacht eerst dat het om haar meniscus ging, maar na een paar weken rustig aan doen had ze nog steeds veel pijn. Ook zaten er paarse vlekken rond haar knie. Toen ze na een middagje zwemmen met vriendinnen niet meer op haar been kon staan, ging ze terug naar de huisarts. Na onderzoek bleek ze botkanker in haar knie te hebben. Twee chemokuren volgden. Helaas sloegen die niet aan; de tumor werd niet kleiner, maar groeide juist. Er zat niets anders op: Catharina moest onder het mes. De artsen zeiden vooraf dat ze zouden proberen een beenbesparende operatie uit te voeren, maar dat ze rekening moest houden met een amputatie. Toen Catharina na de operatie wakker werd, waren haar ouders bij haar. Ze vroeg haar vader wat de artsen hadden gedaan. Toen hij niks zei, wist ze genoeg. Haar been was geamputeerd vanaf tien centimeter boven haar knie. Het eerste wat ze dacht was: nu kan ik niet meer atletieken! Na de operatie volgden nog vier chemokuren, om de uitzaaiingen in haar longen te verwijderen. De chemotherapie was erg zwaar en Catharina kreeg last van haar uitval. Maar ze kon alleen maar denken aan de atletiekbaan. Ze kon niet meer hardlopen, dat vond ze het allerergste. Met een prothese kon ze langzaam weer leren lopen. De revalidatie heeft zeker een jaar gekost. Eind 2007 is Catharina genezen verklaard. Dankzij een vriend van haar vader, die een sponsorloop hield om geld in te zamelen, heeft Catharina nu ook een sportprothese. Ze probeert weer te trainen, maar dat gaat moeilijk. Haar andere knie is nu de boosdoener; die is overbelast, waardoor ze snel pijn krijgt bij het sporten. Ze hoopt het trainen langzaam te kunnen opbouwen, om haar doel te bereiken: weer op de atletiekbaan staan.

Leven met een prothese. Deze vrouwen weten er alles van.

Paula

Catharina

Sylvia

Het was Oud en nieuw. Net na middernacht ging Sylvia naar buiten om haar burens een gelukkig nieuwjaar te wensen. Haar buurman stak illegaal vuurwerk af, dat in verschillende delen uiteen spatte. Het ging niet de lucht in, maar over de grond. Het vuurwerk ontplofte onder haar voet. Sylvia werd op de grond geslingerd en had veel pijn. Haar been zat onder het bloed, ze durfde niet meer te kijken en bleef op de grond liggen. Haar burens, toenmalige vriend en een paar vrienden hielpen haar. De ambulance kwam binnen een kwartier. Haar vriend reed met haar mee naar het ziekenhuis. In de ambulance hoorde ze de medewerker bellen. Het woord amputatie viel. Ze hoorde later dat haar voet op straat was gevonden. Die lag er helemaal af. Het volgende moment dat Sylvia zich herinnert, is dat ze wakker werd in het ziekenhuis. Na de operatie. Haar rechteronderbeen was weg. Sylvia was nog zo onder de indruk van het ongeluk, dat ze niet beseftte wat er was gebeurd. Gelukkig vertelden de artsen haar meteen dat ze met een prothese weer zou kunnen lopen. Na drie operaties, zes weken in het ziekenhuis en ruim anderhalf jaar revalideren, kon Sylvia weer lopen. Met een beenprothese. In het revalidatiecentrum kwam Sylvia de buurman tegen die het vuurwerk had afge-stoken. Ook hij was een been kwijtgeraakt. Een psycholoog heeft een gesprek tussen hen geregeld, wat erg belangrijk was voor Sylvia's verwerking van het ongeluk. Ze is lange tijd boos geweest dat ze door een fout van een ander haar been is kwijtgeraakt, maar ze heeft het inmiddels achter zich gelaten. Op het forum van de stichting *Korter maar krachtig* heeft ze veel steun van lotgenoten. Ondanks de amputatie geniet Sylvia nog volop van het leven. Ze heeft een vijftienjarige zoon, werkt als pr-medewerkster, sport regelmatig en zit vaak in de sauna. Ze schaamt zich niet voor haar prothese, ook daar niet.

Tekst: Helene van Santen. Foto's: Hermien Lam. Visagie: Annelieke Minnee.

Hoe is het als je je biologische vader niet kent?

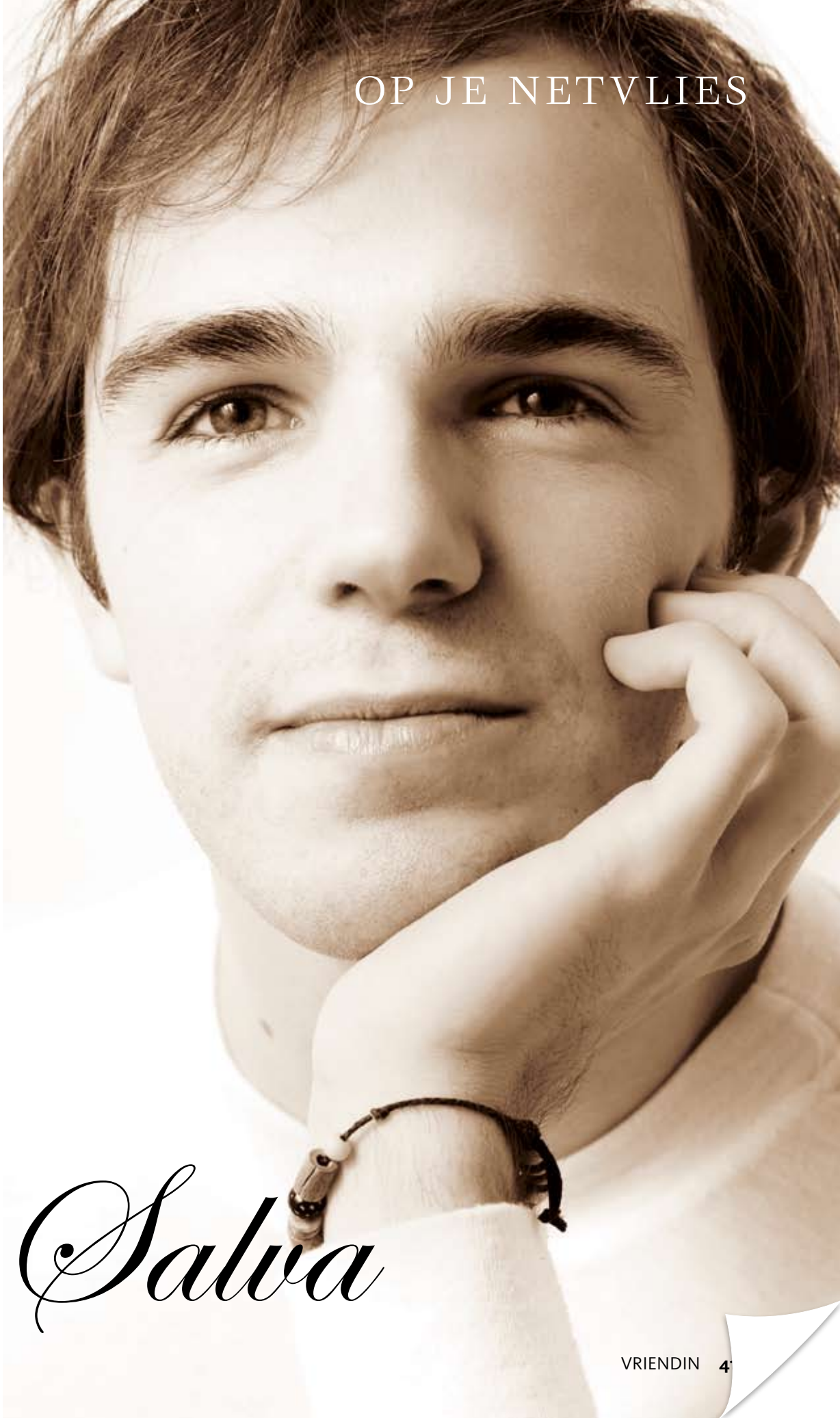
De verhalen van drie kinderen van een anonieme spermadonor.

Brenda

Brenda is enig kind. Omdat haar vader onvruchtbaar is, was het voor haar ouders niet mogelijk om een kindje te krijgen via de natuurlijke weg. Na lang wikken en wegen hebben ze gekozen voor een anonieme spermadonor. De gynaecoloog van het ziekenhuis heeft hen in dat proces begeleid. Er werd gekozen voor een donor met dezelfde uiterlijke kenmerken als Brenda's vader, zodat zij toch een beetje op hem zou lijken. De donor had blauwe ogen en donker haar. Brenda is de donor heel dankbaar dat hij haar ouders zo'n mooi geschenk, een baby, heeft gegeven. Ze is blij dat spermadonatie mogelijk is, anders was zij er niet geweest. Op haar zestiende kwam Brenda erachter dat haar vader niet haar biologische vader is. Ondanks de blauwe ogen en het donkere haar lijkt Brenda helemaal niet op haar vader en ze maakte daar een grapje over tegen haar moeder. "Ben ik wel een kind van mijn vader?" zei ze. Haar moeder begon zenuwachtig te lachen en vertelde dat ze inderdaad in biologische zin geen kind van haar vader was. Veel puzzelstukjes vielen voor Brenda in elkaar. Dáárom lijkt ze niet op haar vader en zijn familie! Sindsdien is ze heel nieuwsgierig naar de man die zijn sperma heeft gedoneerd. Ze weet nauwelijks iets van hem. Ze vraagt zich af hoe hij eruitziet en wat voor man het is. Als ze mensen op straat ziet die op haar lijken, bedenkt Brenda stiekem of ze misschien familie van haar zijn. Vier jaar geleden schreef Brenda zich in bij de *Stichting Donorkind*, die kinderen die zijn verwekt door kunstmatige inseminatie in contact probeert te brengen met hun donor. Helaas is er nog geen match uitgekomen. Wel is Brenda door de stichting in contact gekomen met andere kinderen die een donovader hebben. Ze vindt het prettig om ervaringen uit te wisselen. Haar ouders steunen haar in haar zoektocht. Brenda's relatie met haar ouders zal nooit veranderen, of ze de donor vindt of niet. Haar vader blijft altijd haar vader.

Salva's moeder wilde heel graag kinderen, maar niet afhankelijk zijn van een man. Ze had geen relatie en koos daarom voor kunstmatige inseminatie. Met de hulp van een anonieme spermadonor kon Salva verwekt worden. Zijn moeder woonde in een conservatief dorpje in Zeeland, waar zoiets niet gewoon was. Ook binnen de familie waren veel mensen erop tegen. Maar Salva's moeder wilde het zó graag dat ze het gewoon deed. Ze kreeg na Salva nog een zoon dankzij een andere anonieme spermadonor. Salva vindt die keuze van zijn moeder heel dapper. Gelukkig zijn de mensen in hun omgeving inmiddels bijgedraaid. Toen Salva op de basisschool zat, maakten kinderen opmerkingen dat hij geen vader had. Ze pestten hem ermee. Daarop vroeg Salva zijn moeder hoe het zat. Ze legde hem uit dat hij geboren was zonder vader, dat ze naar een instituut was geweest waar de mensen een zaadje in haar eikel hadden gestopt. Eigenlijk was het een soort vroege seksuele voorlichting. Salva vond het helemaal niet erg dat hij geen vader had en heeft nooit een vaderfiguur gemist. Als de kinderen op school iets knutselden voor vaderdag, maakte hij iets voor zijn opa. Salva denkt dat hij helemaal niet anders is doordat hij is opgegroeid zonder vader. Soms zeggen mensen dat hij daardoor zo goed meerdere dingen tegelijk kan, maar hij vindt het onzin dat dat een typisch vrouwelijke eigenschap zou zijn. Toen Salva werd geboren, mochten spermadonors anoniem blijven. Dat is nu veranderd in de wet. Salva is helemaal niet nieuwsgierig naar zijn biologische vader, qua uiterlijk lijkt hij toch op zijn moeder. Zijn broertje is wel op zoek gegaan naar zijn biologische vader, maar heeft hem niet kunnen vinden. Sinds anderhalf jaar heeft Salva een vriendin. Hij heeft een kindwens. Het liefst krijgt hij ze via de natuurlijke weg, maar hij sluit andere opties niet uit.

OP JE NETVLIES

Salva

Ilona

Rond haar twaalfde begon Ilona zich af te vragen waarom zij geen vader had en haar vriendinnetjes wel. Ze vroeg het aan haar moeder. Die gaf eerlijk antwoord: ze wist niet wie haar biologische vader was, want ze was verwekt door een anonieme spermadonor. Net als haar drie jaar oudere zus, die nu tweeëntwintig jaar is. Haar moeder had destijds een relatie met een man die onvruchtbaar was. Omdat ze wel graag kinderen wilde, koos ze voor een anonieme donor. Toen Ilona drie jaar was, zijn haar moeder en stiefvader gescheiden. Ilona heeft daarna geen vaderfiguur meer in haar leven gehad. Soms miste ze die wel, zo kon ze bijvoorbeeld nooit Vaderdag vieren. Gelukkig kon ze altijd bij goede vrienden en kennissen van haar moeder terecht. Ilona is heel nieuwsgierig naar haar biologische vader. Hij moet blond zijn, want dat is Ilona ook, maar haar moeder en zus niet. Eigenlijk lijkt Ilona helemaal niet op haar moeder. Ze vindt zichzelf het buitenbeentje van het gezin: ze is koppig, eigenwijs en volgt graag haar eigen weg. Een halfjaar geleden heeft ze zich aangemeld bij de *Stichting Donorkind*. Ze hoopt haar biologische vader te vinden. Het zou leuk zijn als ze in hem herkenning vindt. Ilona woont samen met haar vriend. Toen hij vroeg of ze hem wilde voorstellen aan haar ouders, kon ze hem alleen met haar moeder kennis laten maken. Op zulke momenten wil zij extra graag weten wie haar vader is. Via de stichting heeft Ilona de gegevens die bekend zijn over de donor opgevraagd bij het ziekenhuis waarin ze verwekt is. Dat zijn alleen uiterlijke kenmerken, zoals kleur haar, lengte en gewicht, maar dat is toch iets. Het is nog even afwachten of de papieren bewaard zijn gebleven. Ilona vindt het goed dat spermadonoren nu niet meer anoniem mogen blijven. Ze zou willen dat dat altijd zo was geweest. Dan zou ze zich niet meer hoeven afvragen wie haar vader is.

Tekst: Helene van Santen. Foto's: Hermien Lam. Visagie: Franceen Denbow.